Госуниверситет им. Горького

Пётём тĕнчери пролетарисем, пĕрлешĕр!

1938 АПРЕЛ 22 ЕРНЕКУН 92 (4905)-мĕш №

Чăваш Коммунĕ

21-мĕш сул тухат ● ПСН(б)П Чăваш Обкомĕпе Тĕпĕстăвкоман хаçачĕ ● Пĕр №-рĕ 10 пус.

РЕДАКЦИПЕ КАНТУР АДРЕСĔ: Город. Чебоксары, ул. Володарского, 5, Дом Печати

ТЕЛЕФОНСЕМ: Редактăран 0—67, Ред. заместительĕн 0—88, Редакци секретарĕн 4—40, Дежурнăйăн 6—23.

Социализăм вăйăсене паттăрăн пăхса тухни

Пайан ĕнĕр пирĕн партин Тĕп Комитечĕ 1938 сулхи майăн 1-мĕшне иртерме пани лозунгсене пичетлесе кăлартăр. Часах ĕнтĕ майăн 1-мĕш куçĕ ситет, — пилĕк кун революцилĕ пролетариат социализăмăн пуçăн сулăмĕ çулĕнче хушнă ĕлкĕшĕмлĕ тăсăлă тухнă. Пролетариатăн асăл чĕри тапăкан пырăпеçĕнче пур çĕрте те ăнăç куç:

— Пĕтĕм тĕнчери пролетарисем, пĕрлешĕр! Маркăсăн—Ленинăн—Сталинăн интернационалăл ăнăлăвĕ айне тăрăр! — тесе кĕрешӳре чĕнеçен хĕрăç пăлăнсем вĕлкĕшĕç.

Çак чĕнĕве ĕнĕр хамăрăн класăлă тăвансем патне, фашисăмла реакцин хура вăйăсене хирĕç тăрса пĕтĕм етемлĕх çĕршĕн кĕрешекенсем шăтне йăпăтăр. Чылай çĕршывсенче фашисем—капиталисемпе помещикшĕн хăрăл йăттисем, — рабочисене, хресченсене, ĕç интеллигенцийĕне калама сук йăвăр пусмăра тата чăмăлăлăкĕртсе ӳкерчĕç. Йăпăл фашисăмăн режимĕ нăтăм ĕмĕреванни чи тĕксĕм вăхăтĕсене тавăрăл. Вăл тытса илес, сăраткас тата пусмăрлас политикăн тытăçăпăрат. Тĕнчери çĕмĕрĕлĕ çĕнĕ вăрçăсен асăр-шиверĕ тĕртсе кĕртет. Пирĕн шухăнсенче кăмăлсем—пирĕн, демократлăх пĕрлĕхсемĕнни, социализăмăшăн паттăрăн кĕрешекенсемпе пĕрле, фашизăмăн тискерлĕхĕпе тата урса кайнă ĕçăнлăхпе пĕлекей халăх фронтне сирĕнтерме пыракансемпе пĕрле.

Германипе Италăн фашисĕмĕ—Испанин ырă та паттăр халăхĕн чĕрĕ ӳтне тулăшсем. Вĕсен çойăшăнни Японин—Китайăн çĕмĕрленсе хăрах пусат. Хăй пĕрлĕхлă пикама пăхăнмасăр пурăнăçлăнни шалти тата йăт çĕршывсенчи фашисĕмĕ хирĕç кĕрешенсен Испани халăхне, хăй пикама пăхăнмасăр пурăнăçлăнни Японин тата шутăн сăмăрлăкĕнсемпе захватчăксенчен хутăлекен асăл Китай халăхне—шăрăнтет тăванăл салам!

«Ĕнĕр мирăнăн тăрăтпăр, ĕнĕр мир ĕçĕмĕн ĕçлетпĕр. Анчах ĕнĕр шăпăнчăн хăрамастăр, вăрçă чĕртсе пăракансен тăнăнăнĕ сине—тăнăçлăхăх ответ пама хатĕр тăрăтпăр.» (Сталин).

Çак лозунгпа тухассĕ майăн 1-мĕшĕнче пирĕн çĕршывăри мĕлĕнтăр рабочисем, хресченсем, ĕç интеллигенцийĕн хулăсемпе йăлăсем ӳрăмĕсене тата паллăлăçĕсене. Вĕсемпе пĕрле Хĕрăç Çăран пĕркеленĕ те хăватлă полкăсем тухассĕ, вĕсене пĕтĕм совет халăхĕ вĕсĕмсĕр йыратать. Хĕрăç Çăран çамрăк боецĕсем хамăрăн асăл социализăмăмăн тăван çĕршывăн тĕрĕс тăма пирĕсага парассĕç. Пăтмĕ — халăх ӳкерчĕ, çăмăл-хуç пуррăн каçиплĕех çăкна ăнеммăсăр çĕнĕрен кӳрĕ: социализăмăмăн асăл-державăн мĕн сăхлăмалăнтерĕ, сăхлăкăнтĕ те, мĕнпе сăхлăмалăнтерĕ пур!

«Çăлăна тапăнасенни хăрушлăхăх ӳмĕнче совет халăхĕ мобилизацине хăтĕр тăрăт. Тăшман кирек мĕнле çĕнĕ хăтланăçăн та ăна кăтăмăр çĕнтĕр тăшманăмăр.

Пирĕн тăван, хăватлă Хĕрăç Çар, Тинĕс-Çар флочĕ тата Хĕрăç авиацин ăссĕ тĕрĕкленсе, тохтăкăна алла илсе тата шăрăхсе çирĕплетесе пынăр!

Социализăмăн çуттисем Мĕн чухлĕ çутăрах йăлкăшассĕç, унăн тăшманĕсем хирĕçи çинчен чухлĕ-чеслăнаçа, вĕсем халиччен илтмен пресхуçлăпăксем çăвăн чухлĕ хăларланса пырассĕç. Совета хирĕçле «сыттăмла-троцкиста блока» суд туни пĕтĕм тĕнче çинче ăçăн-çăкăр-та-начĕ: халăхăн ыханăнă тăшманĕсем—фашисăмăн троцкисла-бухаринла тата буржуаллă-националиста йăлă йăттисем туман тĕлĕнмиле прокурăхсем çук та. Революцилĕ сыхлăкăна ,Ăстермеле, политикăлă ытăмлăхпе пĕтермеле, сăтăрăлăкăн сийĕнсĕпе пĕтĕмпех пĕтермеле задачăсем çăкăн пекех.

«Халăхăн тăшманĕсене — троцкислабухаринла тата буржуаллă-националиста инноксемпе сăтăрăсене йăт çĕршывсен разведкисене тата кĕрĕшĕкĕнсене тĕнтăвар! Тăван çĕршывна шăрăхса тăшмана сутăнакансене вилĕм!»

Ĕçен асăл ӳăнне ССР Сойузĕнчи рабочисем, хресченсем, ĕç интеллигенцийĕ производствăйри çĕнĕ çĕнтĕрӳсемпе, пĕтĕм халăхăн стахановла йăхăмĕн хăватлă çĕнĕ çĕкленĕвĕпе кĕтсе илеççĕ. Хусăлăхăн кăсалхи планне сталинла виçĕмĕш пилĕкçуллăхăн пĕрремĕш сулĕнчи плана—тулăтарар тата иртерсе тултарар! Çуракине кăтартулă иртерер! Йăтнă çулта колхозсемпе совхозсен ӳй-хăтĕмĕ халичченхинчĕ чи пысăк — 7 миллард пăта вăхăн тырă пачĕç,—пĕсен тухăçлăхне тата ытларах! Сĕршыва кăмăл тата металл, нефть, машинăсем тата сĕре сенсерменлисем ăмăйрах парар! Халăха кулленхи кирлĕ таварсене, сыпсен йăлине хитрелетекенниссене — ситцă, пурĕăн, сукна, урăна тăхăнмалисем, килте кирлĕ тата кивĕçĕ тăвакан йăнăласем ăмăйрах парар!

Йăтнă султалăк событийĕсемпе калама сук ыйăн пулчĕ. Пирĕн сĕршыв Октябрĕти Социализăмла Асăл-Революци сиплĕ суд тултарнине ӳнланăса иртерчĕ. Сĕнтерӳ туни социализăмăн Сталинла Конституцине тăрăх ССР Сойузăн Верховнăй Совечĕн йышăнăкăн сӳйлавĕсем пулса иртрĕç. Çак сӳйлавсем совет халăхĕн моральлĕ тата политикăлă пĕрлăхне пăр çӳçăн кăтартса пачĕç. Коммунистсемпе партире тăмăнисен блокĕ пит пысăк сĕнтерӳ турĕ. Коммунистсемпе партире тăмăнисен блокĕнчĕн, большевиксен партийĕнчĕн, Совет правительствинчĕн ыйăх чухлĕ сăвă илни урăх ниçта та, ниçта та, ниçхăш çĕршывра та, пĕр буржуаллă правительства та пулман.

Совет халăхĕ Ленин—Сталин партийĕ тавра, унăн Сталинла Тĕп Комитечĕ тавра, Сталин йăлтăш тавра ниçхăнхинчен тăнăран пĕрĕçсе тăрат.

Касăлхи майăн 1-мĕнчĕн уйăха çĕршывсойăлăн тата автономлă советлă социализăмла республикăсен Верховнăй Советĕсене сӳйлама хатĕрленĕç лару-тăрăра кĕтсе илет. Çак сӳйлавсене иртнĕ сӳйлавсенчен тата лайăхрах, тата организацилĕрех иртермелле. Вĕсем коммунистсемпе партире тăмăнисен блокне тата чăмăлăрах сĕнтерӳ парĕç.

«Коммунистсем! Партире тăман массăсемпе çирĕплех сыхăнăр! Сӳйлав кампанийĕ чи кирли—партире тăман массăсенчен ушăраласăр, партире тăмăнисемпе пĕрле ĕçлемелле, вĕсемпе пĕрле сӳйлăл тата автономлă советлă социализăмлă республикăсен Верховнăй Советĕсене кандидатсем илăртмалла!»

Сойузлă тата автономлă республикăсен Верховнăй Советĕсене сӳйлама хатĕрленеçи пирĕн партири отчетлă сӳйлав кампанийĕ пĕр вăхăтра килет. Тăшмана шухăнтаканнисене унăн лаштăнĕсенчен тасалса, пур тĕрлĕ шурлăшшисене пурне те тăрă шыв сине кăларса, пирĕн парти сирĕлленеçех пырать. Хамăран çĕри çитменĕçĕнех хирĕç большевикла критикăна самокритикăпа сарса, пирĕн парти организацийĕсем хăйсен ӳмĕнче тăракан политикăла пит пысăк задачăсене: тата лайăхрах, тата ăнăçлăрах пулăшса пырме хăйсен вăйăсене мобилизацлессĕ. Вĕсем хăйсене йĕртсе нимĕн сирĕл, Ленин—Сталин çĕнĕ пĕтĕм чĕререн парăнăç, тăшмансене хирĕç кĕрешӳре пиçĕхнĕ, массăсемпе сыхăну тытăссине сирĕлтесе пыма пĕлекен большевиксене сӳйласçĕ.

«Массăсемпе сыхăнса тăни, çав сыхăнăва сирĕлтесе пыни, массăсен сасăсене итлеме-хатĕр пулни — ака мĕнре большевикла йĕртсе пыракасни вăйлăн сентерийĕн хăвачĕ» (Сталин).

Пирĕн партин Сталинла Тĕп Комитечĕн лозунгĕсем çĕнĕрен асăл сĕнтерӳсем тума чĕнеçĕç.

Вĕсенне мĕнлерех массăсен, хăйсен кунçулне коммунизмăм идейисемпе сăмăрлăкĕ сыхăнтарнă массăсăмăн, асăл та хăватлă пусăмăр итлеçĕç тăрат.

Сывă пултăр коммунисăмăн никам çĕнĕмăн асăл ăнăлăвĕ—Маркăсăн—Ленинăн—Сталинăн ăнăлăвĕ!

(„Правда", 1938 ç. апрелĕн 20-мĕшĕ).

РСФСР Верховнăй Советне сӳйламали кун çинчен

Пĕтĕм Росссийă Ĕçтăвакан Тĕп Комитет президиумĕ йышăннă

ПОСТАНОВЛЕНИ

Пĕтĕм Росссийăри Советсен Чрезвычайлă XVII-мĕш Сийĕç йышăннă постановлени тăрăх тата „РСФСР Верховнăй Советне сӳйламали Положенин" 63-мĕш статйи РСФСР Верховнăй Советне сӳйламали куна сӳйлав сруççĕнчен икĕ уйăхран кайа ӳлмасăр малтан тата ĕçлемен куна палăртса хурасси çинчен калама тăрăх, Пĕтĕм Росссийă Ĕçтăвакан Тĕп Комитет президиумĕ çапла ЙЫШĂНАТ:

1. РСФСР Верховнăй Совечĕн сӳлавне 1938 ÇУЛТИ ИЙУНĔН 26-МĔШĔНЧЕ иртермелле тăвас.

2. РСФСР Верховнăй Советне сӳлас тĕлĕшпе сӳйлав кампанийĕ 1938 султи апрелĕн 26-мĕшĕнчен пуçланасси çинчен пĕлтерес.

3. Кăмăлли куна ийунĕн 24-мĕшĕнчен ийунĕн 26-мĕшне куçарас.

Пĕтĕм Росссийă Ĕçтăвакан Тĕп Комитет председателĕ М. КАЛИНИН.

Пĕтĕм Росссийă Ĕçтăвакан Тĕп Комитет секретарĕшĕн Пĕтĕм Росссийă Тĕпĕстăвком президиумĕн членĕ А. АРТУХИНА.

Мускав, Кремĕл.
1938 султи апрелĕн 20-мĕш.

РСФСР Верховнăй Советне сӳлас тĕлĕшпе ĕçлекен Тĕп Сӳйлав Комиссин составне çирĕплетесси çинчен

Пĕтĕм Росссийăри Ĕçтăвакан Тĕп Комитет президиумĕ йышăннă

ПОСТАНОВЛЕНИ

„РСФСР Верховнăй Советне сӳйламали Положенин" 34-мĕш-пе 35-мĕш статйисене тăрăх, Пĕтĕм Росссийăри Ĕçтăвакан Тĕп Комитет президиумĕ РСФСР Верховнăй Советне сӳлас тĕлĕшпе ĕçлекен Тĕп Сӳйлав Комиссин составне общăçтăвăлă организацисен тата ĕçсăнни общăçтвисен çак представительĕсенчен çирĕплетме йышăнат:

Тĕп Сӳйлав Комиссин председателĕ Николайĕвă Клавдийа Иванăвнă—Профессӳлĕ Сойузсен Пĕтĕм Сойузри Тĕп Советĕнчен,

Тĕп Сӳйлав Комисси председателĕн замастителĕ—Папанин Иван Дмитрийĕвич—Çурçĕр Тинĕс çулĕн работникĕсен профессӳлĕ сойузĕнчен.

Тĕп Сӳйлав Комиссин çекретарĕ—Афтанăв Çергей Васильевич—Аслă шкулсемпе ăслăлăх учреждени работникĕсен профессӳлĕ сойузĕнчен.

Тĕп Сӳйлав Комисси членĕсем:

Угарав Александр Иванăвич—Мускаври коммунисла организацинчен,

Маленков Георгий Максимилианăвич—Политикăпа сутĕç учреждени работникĕсен профессӳлĕ сойузĕнчен,

Косарĕв Александр Васильевич—Пĕтĕм Сойузри Çамрăксен Ленинла Коммунисла Сойузĕнчен,

Кузнецов Алексей Александрăвич—Ленинградри коммунисла организацинчен,

Никитин Александр Ефимăвич—„Правда" хаçат работникĕсен коллективĕнчен,

Билалăв Тимирзагит Билалович—Башкирири коммунисла организацинчен,

Ишмуратăвă Гайша Халилăвнă—Тутар АССР-ри профсоюзла организацисенчен,

Илйин Григорий Маркелăвич—Мускав хулинчи „Серп и Молот" савăт рабочийĕсенчен, служащийĕсенчен тата инженерĕсенчен,

Иванов Владимир Александрăвич—Ленинград хулинчи Кирăв йăчĕпе тăракан „Электросила" савăт рабочийĕсенчен, служащийĕсенчен тата инженерĕсенчен,

Йăстрĕбăв Çергей Петрович—Горький хулинчи „Красное Сормово" савăт рабочийĕсенчен, служащийĕсенчен тата инженерĕсенчен,

Чеботарев Андрей Владимирăвич—Ростăв облăçĕнчи Глубокински-районри „Заря революции" колхоз колхозникĕсенчен,

Киселӳвă Анна Алексейĕвнă—Калинин облăçĕнчи Бежецк районĕнчи „Буденновец" колхоз колхозникĕсенчен.

Пĕтĕм Росссийă Ĕçтăвакан Тĕп Комитет председателĕ М. КАЛИНИН.

Пĕтĕм Росссийă Ĕçтăвакан Тĕп Комитет секретарĕшĕн Пĕтĕм Росссийă Тĕпĕстăвком президиумĕн членĕ А. АРТУХИНА.

Мускав, Кремĕл.
1938 султи апрелĕн 20-мĕш.

РСФСР Верховнăй Советне сӳйламали сӳйлав округĕсем çинчен

Пĕтĕм Росссийă Ĕçтăвакан Тĕп Комитет президиумĕ йышăннă

ПОСТАНОВЛЕНИ

Пĕтĕм Росссийă Ĕçтăвакан Тĕп Комитет президиумĕ РСФСР Конституци 25-мĕш статйи тăрăх тата „РСФСР Верховнăй Советне сӳйламали Положенин" 23-мĕшĕпе 24-мĕш статйисем тăрăх РСФСР Верховнăй Советне сӳйламали 727 сӳйлав округĕ тума йышăннă.

Чăваш АССР Республикăн тăрăх çакăн пек сӳйлав-округĕсем тăнă:

Шупашкар сӳйлав округĕ № 718 (центăр—Шупашкар хули).

Пĕтĕм Росссийă Ĕçтăвакан Тĕп Комитет президиумĕ РСФСР Конституци 25-мĕш статйисем тăрăх тата „РСФСР Верховнăй Советне сӳйламали Положенин" 23-мĕшĕпе 24-мĕш статйисем тăрăх РСФСР Верховнăй Советне сӳйламали 727 сӳйлав округĕ тума йышăннă.

Чăваш АССР Республикăн тăрăх çакăн пек сӳйлав-округĕсем тăнă:

Шупашкар сӳйлав округĕ № 718 (центăр—Шупашкар хули).

Районсем: Шупашкар, Ишлей тата Тутаркас.

Серпӳ сӳйлав округĕ № 719 (центăр—Серпӳ хули).

Районсем: Серпӳ, Сентĕрвăрри тата Куславкка.

Сĕмĕрле сӳйлав округĕ № 720 (центăр—Сĕмĕрле хули).

Районсем: Сĕмĕрле, Йĕтĕрне тата Хĕрлĕ Чутай.

Канаш сӳйлав округĕ № 721 (центăр)—Канаш хули).

Районсем: Канаш, Шăхасан, Вăрмар тăр—Патăрьел халĕ).

Улатăр сӳйлав округĕ № 722 (центăр—Улатăр хули).

Районсем: Улатăр, Пăрачкав, Куваткина тата Йĕпрес (сак йăлсовеччесем: Анат-Тимĕркасси, Сĕнĕ Мăрат, Хырăкĕрри, Чурачăк, Хумри Выçли, Тăманăлă Выçли, Хирти Пăвăш тата Хирти Мăрат).

Патăрьел сӳйлав округĕ № 723 (центăр—Патăрьел халĕ).

Районсем: Патăрьел, Турхан, Шăмăршă, Йĕтмĕк, Шăнкăртам тата Йĕпрес (сак йăлсовеччесем: Анат-Тимĕркасси, Сĕнĕ Мăрат, Хырăкĕрри, Чурачăк, Хумри Выçли, Тăманăлă Выçли, Хирти Пăвăш тата Хирти Мăрат).

Вăрмар сӳйлав округĕ № 724 (центăр—Вăрмар станцийĕ).

Районсем: Вăрмар, Елăк тата Трак.

Йăпăлашки хыпарсем

Май уйăхĕнче Совет Сойузне Испани делегацийĕ килет

БАРСЕЛОНА, апрелĕн 19-мĕш. (ТАСС). Испань агентствин пĕлтерĕвĕпе, май пуçланăкĕнче Совет Сойузĕнче пулма Барселонăра Испани делегацине туна. Делегацине кортес (Испани парламĕнчĕ) депутачĕсем, тĕрлĕ профсоюзсен представительĕсем тата республикăлă Испанири ытти общăçтвăлă тата рабочисен организацисен представительĕсем керĕççĕ.

Республиканецсем фашиссен 39 ĕçтăвкине тытăкана илнĕ

БАРСЕЛОНА, апрелĕн 19-мĕш. (ТАСС). Тавас агентствин пĕлтерĕвĕпе, Хĕвелтухăçри фронтра йăлашки вăхăтра пулнă сывлăшпи йăнăçсем пулнă.

Йăпончесем Китайăн çĕнĕ çăрсем йăрассĕç

Шанăдун патĕнче вăрçă ĕçĕсем тĕлĕшпе лару-тăру начарланă пирки Японин командованийĕ Китайăн çĕнĕ подкрепленисем йăрат. Шанхай портĕнче Японин 26 пăрахутçă тăрат. (ТАСС).

Йăпончесем Сурçĕр Китайри тискерлĕхĕ

Бейпин—Шаньхоу чукунçул районĕнче партизансем пит активлăн вăрçаççĕ. Йăпончесем хăйсен сĕлĕнче шăнăрăмăнче Китай йăлисене çĕмĕрсе аркатма тытăнăç. Йăлашки уйăхсенче йăпончесем çав районта 200 йăл ытла çынтарса йăнă тата хресченсене пиншер-рен вĕлернĕ.

40 пин хресчен, йăпончесен тискерлĕхĕнчен çăлăнас тесе, хăйсен йăлĕсене пăрахса тухса тарнă. Вĕсем сăрт-тусенче пытанса пурăнаççĕ пе партизансен отрăдĕсене хуттăнаççĕ.

Америкăри пĕр хаçат корреспонденчĕ Динжоуран (Баодинран кăнтăрала) хĕвелтухăç ĕнче ларакан пилĕк йăла пырса курнă.

„Пурăнмали çуртсене пурне те,— тесе сырнă корреспондент, — çунтарса янă, вĕсем вырăнĕнче хура йăцасем лараççĕ, чул куписем тата пурт-çуртра тытăкаламали йăпаласем ванчăкĕсем выртаççĕ. Пур-çĕрте те выльăхсен виллисем выртаççĕ. Çăлсене вараласа пĕтернĕ, вĕсенчен нумайĕшне сăн виллисем-пе тултарса лартнă. Çулсем-çинче ытăтăсем çинĕ лаша колекчисем выртаççĕ".

Йăпончесем Шанхай — Ханчжоу тата Нанкин — Шанхай чукунçулсем тăрăхĕнче ларакан йăлсене тĕ-çунтараççĕ. Çак районта йăпончесем Китай йăлисене 500 ытла çунтарса йăнă. Апрелĕн 17-мĕшĕнче Цзйаосинрен кăнтăрарах йăпончесем пĕр йăла вут тивертсе йăнă тата партизансемпе сыхăну тытнă-шăн 100 хресчене персе вĕлернĕ.

(ТАСС).

Испанири фронтсенче

Хĕвелтухăçри (Арагонири) фронт, Тортос районĕнче, Ебро йăнăшшинчен кăнтăр ĕнеле, фашиссем, самолетсемпе танксем нумайăн пулăшнипе, Бенискарлона-Кати хушшинче (Винаросран хĕвеланăçĕнче) атака туна. Анчах республиканецсем вĕсен атакине анăçлăн сирсе пăрахнă. Фашиссем Тириг ĕнеле (Сан Матеоран кăнтăрпа вĕлеханăçиеле) кăшт кана малалла каймă пултарнă. Фашиссем икĕ танкне çунтарса йăнă, темиçе танка çĕмĕрсе пĕтернĕ, ытти-сем—кăти хушшинче (Винаросран хĕвеланăçĕнче) атака туна. Анчах республиканецсем вĕсен атакине анăçлăн сирсе пăрахнă. Фашиссем Тириг фронтсенче лару-тăру улшăнман.

(ТАСС).

Чехословакири рабочисен фашисăмла хирĕçле выступленийĕ

Апрелĕн 19-мĕшĕнче Германин Прага хулинчи (Чехословаки) посольствин советникĕ хăй хватерĕн-пĕçе выртнăскер умне Германи фашисăмĕн йăлавне çакнă. Вăл пуранакан хватертен инçех мар ĕçлекен рабочисем çав йăлава илме кăтнă. Германи советникĕ вĕсем ыйтнине итлемен, вара рабочисем унăн хватерĕн чӳречийĕнче чулсемпе темиçе пуçлана. Полици фашисăмла хирĕçле выступленире пулнисене 10 сыхна тытса вĕрçленĕ. Рабочисен пичĕче, рабочисене арĕслĕçĕн, полицине хирĕçлесе, арĕслĕнисене халех ирĕке каларма ыйтса çырнă.

(ТАСС).

Колхозниксене колхозран кăларма чарасси çинчен

СССР Сойузĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕне ВКП(б)П Тĕп Комитечĕ йышăннă постановлени

СССР Сойузĕн Халăх Комиссарĕсен Совечĕне ВКП(б)П Тĕп Комитечĕ партине советлă паркăчлă организацийĕсене колхозниксене ирчĕ пăхмасăр колхозсенчен кăларма çинчен хăнăхтарнă хыççăн, колхозниксен ĕçĕ-хĕлĕ тесе, темиçе хут та кăларнă пулă. Çавна пулăн те, нумай облаçсенче, крайсенче тата республикăсенче колхозниксене тивĕçле сăлтăмсăрах колхозсенчен кăларнисем пур. Тăрăнăхсăр колхозсенчен кăларнисем пур. Украинăра — Сталинăн, Днепропетровскăн, Смоленск, Калининĕн, Калмык-Ойрадăн, Житомир облаçĕсенче, Алтай, Краснодар, Орджоникидзе крайĕсенче тата Казахстанри республикăсенче колхозниксене колхозсенчен кăларнă чухне перспективăпа пысăк тăрăшăнăвсем пулнă. Çавăнпа пулăн та, нумай облаçсенче, крайсенче тата республикăсенче колхозниксене тивĕçле сăлтăмсăрах колхозсенчен кăларнисем пур. Тăрăнăхсăр колхозсенчен кăларнисем — Свердловск, Новосибирск, Украинăна — Сталинăн, Калмык-Ойрадăн, Смоленск, Калининĕн, Житомир облаçĕсенче, Алтай, Краснодар, Орджоникидзе крайĕсенче тата Казахстанри Республикăсенче колхозниксене колхозсенчен кăларнă чухне перспективăпа пысăк тăрăшăнăвсем пулнă. Çавăнпа пулăн та, нумай облаçсенче, крайсенче тата республикăсенче тивĕçле сăлтăмсăрах

ПАРТИ ПУРНĂÇĔ

Трак райкомĕн отчотĕнчи хăшпĕр пысăк çитменлĕхсем

Парти орăйĕсен отчотне тăвасси — пысăк та ответлă ĕç. Парти орăйĕнче отчотĕнче ĕçĕр мĕнле тапхăр пурăнса иртерии, сав тапхăрта парти пирки, парти ирттерĕнĕ асăлă çĕрпĕлу пирки пысăк ĕçсем туса иртерии куçĕвĕлли çинчи пек ухмах куçăрăса тăхăла. Савăнма парти орăйĕн отчотне тăвакан работникăн ăмĕнче тăракан задачă та пĕртен пĕр пысăк ĕç пулса тăрат. Отчота: «Лавă вăхăт иртĕр, кашни ĕç çинченех пĕр вир сăмах та пулин каласа пултăр» тесе тумала мар, парти орăйĕн отчотне тунă чухи парти пурăнăç çинчен, парти организации çинчен тĕплĕн те анлăн тăрăнса тăмала. Савăнма отчота тума та тĕплĕн хатĕрленмелле, отчота тăвакăнăн ăна пысăк ĕç шанса панине туйăса илмеле.

Çак йĕркен нăхсан, Трак райкомĕн отчотĕнче чылăйăх пысăк çитменлĕхсем пур. Вăл çитменлĕхсем, кирĕк шутпа, отчота ăнсăка сырнине тата вăл ĕç çине ответлăскĕ тимлĕх тăнăрăнса пăхманнине пулă.

Чи малтанах çакна калămала. Отчота пысăк сыпăă, пĕтĕмне 37 страницă. Отчот тăвакан ушă тесе пек çук курма пултараймасăт, ĕç пуласа та калама пултараймасăт. Мĕншĕн тесен, пуласа калаçан та, тесне пек çук курăса калаçан та рăхăр нумай кирлĕ. Отчот тăвакăнăн кĕскен вăхăтран палла та ăна кирлĕ ĕçсем çинчен тĕплĕн, ытламшăн сăмахсемĕпех тата интереслă калămала пулсан, Трак райкомĕн отчотĕнче пĕтĕмĕшĕн чылай пулнă-ши çавна тума май килмест. Сăмахран, отчотра райком канăçлăн пуçламĕш организацине мĕн пуху, вăл пухусенче мĕнле хăйту çитнине, районри пухусем хăçан, мĕнле ыйтусемпе пулса иртнине тĕплĕн кăтартса сăрнă. Ку начар пăнала мар. Анчах çакăн пек пирĕкпех хыçĕнче палăрăх та кирлĕрех ĕçсем пытанса йăласăр пулсан, вăл вара пысăк çитменлĕх пулăт. Çавăн пирки отчот тăвакăнăн ăна ирттерĕнĕ ĕçсем çинчен калăма кирлĕ те мар. Пуçламĕш организацисем умне çавăн пек хатĕрленмесĕр, васкавлăн, отчетлăх туйăмсăр тухни—Трак райкомĕн отчот вăхăтĕнчи пысăк çитменлĕхĕ пулса тăрат, тесе шутлămала.

Отчотра районăн йăлăхуçалăхĕнчи тата ытти хуçалăха ĕçсенчи пысăк ĕçсем çинчен калăнă. Анчах çав ĕçсемсене тăвас ĕçри коммунисенсен йĕртсе пырас вырăнĕ, авангардлă ролĕ çинчен отчотра пĕрик сăмахна та чăрăнса тăман. Çавăн пирки отчотăн малтанхи пайĕ парти орăйĕн отчоçĕ ишăнăнах кĕрĕ вырăна ыйнăнăпех.

Райком ĕçĕнчи çитменлĕхсене хытă критиклерĕç

КУКЕÇ Райĕстăвком çумĕнчи пуçламĕш парторганизацин пухăвĕнче ПСК(б)П Шупашкар райкомĕ отчот турĕ.

Отчот хыçсăн 12 коммунис тухса каларĕç. Вĕсем пурте райком ĕçĕнчи çитменлĕхсене хытă критиклерĕç. Райком инструкторĕсем çитĕлекĕçĕр ĕçлени çине уйрăмăнах кăтартса хăварнăç.

Сăмахран Балинăн инструкторăн участкине Иккасси колхозĕнчи парторганизацин кĕрет. Парти организацийĕ çирĕп йĕртсе пырсан, ку колхоз районра пур ĕçсемпе те малта пулнă пулĕччĕ. Анчах Иккасси колхозĕ малта пырат, тесе калама çук-хă.

Тепĕр çитменлĕх—вăл парти райкомĕ хăйĕн инструкторĕсене час-часах уйăлтарни. Тăвата инструкторăран виççĕмĕш ĕçлеме пуçланă 3 уйăх кăна. Вĕсем пурте выдвиженецсем. Вĕсене ĕçре пысăк пулăшу парса пымала.

Пуçу, райком пуçламĕш парторганизацине çитĕлекĕ йĕртсе пыманнине, парторгсене конкретла пулăшса пыманнине палăртрĕç.

Т. Логинăв.

ПСН(б) Партин Вăрнар районĕ пуçламĕш организацисенче отчот тăвать

Партин Вăрнар районĕ хăйĕн çулталăкри ĕçĕсем çинчен Кольцовкари кандидатсен группин пухăвĕнче отчот туса пачĕ.

Парти райкомĕн отчотне итлеме, парти членĕсемпе кандидатсем пурте пырăç-ха. Парти райкомĕн отчочĕ тăрăх тухса калаканисем парти райкомĕн ĕçне критиклерĕç.

Кольцовкари парти историне вĕрентекен кружок йĕркелĕн ĕçлеме тытăнман. Парти райкомĕ кружокăн руководителне туспа паман. Парти райкомĕ çамрăк коммунисене (Жарковпа Гуçĕв йулташсене) кирлĕ пек пулăшса пыман, районра парти ĕçĕмĕ вăрахăн пынă. Парти ретне çĕнерен 18 çын илнĕ. Вĕсенчен 9 çын Кольцовкари колхозран. Ытти вырăнсенче парти ретне çĕнерен илесси начар пырат.

МТС-ăмĕнчи йуçламĕш партиорганизацине те парти райкомĕ хăйĕн çулталăкри отчотне туса пачĕ. Тухса калаçаканисем хăшпĕр организацинсене парти вĕренĕвĕ начар пынине, коллективизаци ăуханĕ çителекĕçĕр пынине, парти райкомĕн инструкторĕсем пуçламĕш парторганизацисене çителекĕçĕр пулăшса пынине палăртрĕç. МТС организацине çĕнĕрен килнĕ коммунисене (Крамкин, Осипов, Васанин) парти вĕренĕвĕне нимĕнле кружок çумне те çырăлтелмен.

Çавăн пекех тухса калаканисем парти ретне ӳстересене, сочуствующисемпе парти райкомĕ çителекĕçĕр ĕçленине палăртрĕç.

Ст. Уланăй.

Пĕччен коммунисоемпе ĕçлемелĕн

Партин Тĕнкомĕ партин йĕртсе пыракан орăйĕсем суйлавĕсене иртерĕсен çинчен ăшшăнса постановлениене сӳтсе-явма Тутаркас районĕнчи йуçламĕш парторганизацисенче пухусем иртрĕç. Партин пухăвĕсене иртерме райком членĕсене ăнă. Ку паллах, лайăх-ĕç. Анчах районра тата пĕчĕк коммуниссем пур. Парти райкомĕ вĕсене, уйăрăмах район центрĕнчен инçетре пурăнакан пĕчĕк коммуниссене парти Тĕнкомĕн постановлениене сӳтсе-явăс ĕçе хутшăнтарман. Чăмаккасси йăлсоветне кĕрекен колхозсенче пĕччен коммуниссем ĕç пын. Парти райкомĕ вĕсемпе ĕçлеме пăрахнă. Мĕншĕн?—тесе шутсан:

— Вĕсем пит инçетре пурăнаçĕ тата парти пурте парти кандидатĕчĕсем, тесĕç райком секретарĕсем Зубковпа Çмирнов йулташсем.

Инçетре пурăнакансем—камсем-ха вĕсем? Ф. Афанасьевăн парти кандидачĕ, 62 çулта. Тата Порфири Степанав йулташ 1936 çулта партирен кăларнă пулнă. Партколлега ăна парти ретĕнче хăвармалла туна. Степанав йулташ колхозра лайăх ĕçленĕшĕн темиçе хут премисем илнĕ. Герасимăн йулташ йăлсовет председателĕне пулса ĕçлет. Ăна та партирен тĕрĕс мар кăларнă пулнă, вăл парти ретĕнчех хăварнă.

Парти райкомĕ çак йулташсене поручениесем парса парти ĕçне хутшăттарма тăрăшмасăт. Вĕсене халĕ те парти документĕнчене паман. Кусем те çеç мар. Тутаркас районĕнче 14 коммунис парти документĕсĕр.

П. В.

Тĕнчери лару-тăру çинчен аннăнтарассĕ

Çамрăксен пухăвĕ. Çак кусеннене Патрекеленчи (Йĕлчĕк районĕ) „Осоавиахим" колхоз çамрăксен пухăвĕ пулса иртрĕ. Пухува 50 çамрăк пынă. Пухура пĕтĕм тĕнчери лару-тăру çинчен: Испани халăхĕ Германипе Итали фашисесене хирĕç паттăрăн çапăçни çинчен, Китай çарĕсен пысăк çĕнтерĕвĕсем çинчен, Австрири лару-тăру çинчен аннăнтарчĕç. Кунсăр пуçне РСФСР тата ЧАССР Верховнăй Советĕсене суйламали Положенисем çинчен аннăнтарчĕç. Çамрăксен çакăн пек пухусене малашне те туса иртерме йышăнчĕç.

П. Воронцов.

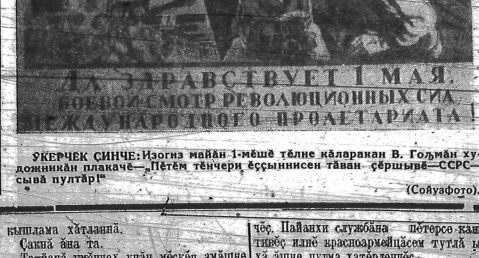

ÇЫРЧЕК ÇИНЧЕ: Изогиз майăн 1-мĕшĕ тĕлне кăларакан В. Гольман художникăн плакачĕ „Пĕтĕм тĕнчери ĕçсыннисен тăван çĕршывĕ—СССР—сывă пултăр!"

(Сойуафото).

1938 çулхи çурани

ВĂРЛĂХ УЧАСТКИСЕМ

Тăвай районĕ Вăрнар районĕпе социалисламăа ăмăртăва тухсан, кăçал гектартан 120-шер пăт тĕттăрăх туса илес зобăлă лартнă. Çакна пурнăçлассишĕн тĕрлĕ агротехникăлă ĕçсемпе анлăн ӳсăк курассĕ. Чылай колхозсенче турăсăн вăрăлăх участкисем уйăрнă, стахановăла звеносем организацинленĕ.

Çăлтăсĕнчи Кирăк йăвĕпе тăракан колхозăн опытник Константин Алексеевăн йулташ нумай ӳсăк туссан пăхса опытсем туса тăрат. Ку колхозра иртнĕ çултах вăрăлăх тырпул звенăна пулнă. Ăна Алексеев ăна ĕçертсе пынă. Ун пек звенăна кашни гектартан 36-шер центнер, тулă 3 гектартан 22-шер центнер туса илнĕ. Кĕрĕ паха тĕслĕхсемпĕн колхоз правленийĕ Алексеевăна йăлхуçалăхĕнче малта тырăнасси ăçсинче ĕçлеççĕ.

— Ĕçре опыт пур, вăйăлă тырпул туса илмĕ вĕренсех тыратпăр, — тет Алексеевăн. Çăсăл та ку колхозăн вăйăлă тырпул звени 3 гектар тулă, 3 гектар ӳрпа акма палăртнă. Анчах та тухăçне ирĕлтĕ çулхичен чылай пысăкрах, ӳрпине те, тулăнне те кашни гектартан 40-шер центнер туса илме палăртнă. Звено ĕç планĕ тунă. Звенора 9 колхозник тăрат. Вĕсем тырăсене пухса юбиччинех сав участкăсĕн çинче ĕçлеççĕ.

Кунсăр пуçне Кирăк йăвĕпе тăракан колхозра вăрăлăх участкисем уйăрнă: 4 гектар ӳрпа, 8 гектар пăрса, 24 гектар тулă, 30 гектар сĕлĕ çăлассĕ. Ку участкăсем çăлăк акма уйăрăмах çăлăк вăрăлăх-ха.

Кăтăртăрсем «Майăн 1-мĕш» колхозра

Калчасене апат парассĕ

ЙĔПРЕÇ. Апрелĕн 16-мĕшĕ тĕлне районĕпе 1073 гектар клевĕр акса, плана 71,8 процент тултарнă. Чылай колхозсем клевĕр акас ĕçе пысăк пахалăхпа туса иртерчĕç. Çав вăхăтрах, Упакасси йăлсоветне кĕрекçи колхозсем апрелĕн 15-мĕш тĕлне те клевĕр акма тухман. Хăшпĕр колхозсем агротехникăна пăсни, вăрăлăхсене кондицилĕ-туса ситермесĕрех акни, «Заветĕ Ильича» колхоз 1 гектар çине 15 килограм клевĕр акас вырăнне 14 килограм, «Большевик» колхоз 12 килограм шучĕпе акнă.

„Правда" колхоз акана тухма хатĕр. Халь çак колхоз калчасене апат пама тытăнă. 11 гектар кĕрхи тулă, 6 гектар ӳраш калчисене апат пана. Кашни гектар çине 75 килограм аммиак-селитри, 7 центнĕр фосфорит сапăнă. Апрелĕн 18-мĕшĕнче калчасене иккĕмĕш хут апат пама хатĕрленеççĕ. Ун чухне 9 гектар тулă калчине тата 8 гектар сĕлĕ калчине 3-шер центнĕр суперфосфат, пĕрер центнĕр аммиак-селитри сапса апат парассĕ.

Д. Михăйлăв.

Пĕр колхоз бригадин ĕçĕсем

МАН-СĔНТĔР, апрелĕн 21-мĕшĕ (телефонпа). Апрелĕн 17-мĕшĕнче „Свобода" колхозра (Тутаркас р-на) А. Васильев бригади 12 гектар сухана тухрĕ. Çав кунах бригадăра стена хасат редакторĕ В. Майоров йулташ стена хасачĕ каларчĕ.

Апрелĕн 18-мĕшĕнче бригадă 17 гектар сухаларĕ. Çав кун, малтанхи кун сухалана вырăна, 4 гектар вика акса хăварчĕç.

Вăрлăх йăровизацилес ĕç кайа йулать

ПАТĂРЙЕЛ, апрелĕн 20-мĕшĕ (телефонпа). Район кĕрхи тыра калчисем çине клевĕр акмали плана 91 процент, ӳçлерĕ акмали плана 54 процент тултарчĕ. Тинсе çитнĕ вырăнсене суйласа районра 11 колхоз тĕттăрăсене акма тухнă. Тĕттăрăсене пурĕ 200 гектара йăхăн акнă.

Çаксемпе пĕрлех малтанхи кунсенче палăрнă çитменлĕхсем çинчен те палăртма кирлĕ. „РОКК" колхозра çуха ĕçĕнче зваеносемпе мар, пурĕ пĕрле умла-хыçла пырса ĕçлеççĕ. «Хăрлă Туçа» колхозĕнче трактăрсемпе пĕр хут çăвăрăнса тухсанах, трактăрсем йăсавала мар пирки чăрăнса ларнă.

Районпе кăçал 16:320 центнĕр вăрлăх йăровизацилемелле. Пайăнки куна илсен, йăровизацилеме-хуни вăрлăх хисеплĕ çав планран 20 процент ĕçе шутлăнат. Çака ĕнтĕ, вăл ĕçе хăвăртлатмасăн, йăровизацилес плана пурнăçа кемесĕр йулас хăрушлăх умĕнче тăнине пĕлтерет.

Кăрсухи туна вырăнсене сӳрес ĕç те кайăрах йулса пырат.

Н. Пушкин.

Сыхăлăхлă пул

Айăвран пăхсан ытламшăн пысăках мар кăранăскăн сăрт айăлĕнче пысăрах ларнă йăлăн кăнтăр ĕнтче пĕр пĕчĕкçе ларнă шăнкăр-шăнкăр ӳхса выртат. Сырма леш ĕнче—вăрман. Вăл вăрман заставăна ситиччех, заставăна çитсен те, чылай дереле, инçене-инçене тăсăлать.

Çак йăлăн сӳмĕнчи вăрман хĕррине кĕçĕр çеç мар, сулăахи кану кунĕсенче, кану кăçăсенче Тимахви хăйĕн хĕр тантăшĕпе пĕрле час-часах утталаса сӳреме йăратнă. Çак вăрман хĕрринчех вăл унпала сывăхха, куçа кĕрĕн тăрса, наллашнă. Çак вăрман хĕрринчех ку хĕр тантăш йăлăта ун хисеплĕ хĕрарăмсенчен пĕри, ку хĕр тантăш йăлти вулăп сӳрчĕн пуçлăхĕ пулма ĕçлет иккенне пĕлнĕ.

Тимахви çак хĕр тантăш умĕнче хăй çинчен мĕн калас пеккине пĕтĕмĕшпех темĕн пек калама. Лăшкă—сывпа шăтăкăн хумханса ларакан йăнăçсем хушшинче тулли уйăх вăрттăн куçса пăхнă вăхăтра-ăна: пимĕрпет те, ытламран та ытларах ещ сана сăватăн, тейĕсшăн темиçе хутчен те пиккенĕ. Пиккенĕ, анчах вăл сăмаха каламасан та анланат пулĕ-хă, темĕ. Чăнахах та хĕр тантăш ăна анланнă. Тимахвине вăл инкарнăн та ытларах йăратнă, «ес манăн пулассăн — ес сăвăн» шухăшлă сăмахсене кашни саманта, каламасăрах туйтарнă.

Хĕр тантăш Татйанă йăтăлă пулнă. Тимахвине вăл Тимă, „Тимăчка", тесе чĕнĕ. Кирек хăçан та унпала калăлăн калаçнă. Малтанласа хăйĕн пурăнăçĕ çинчен, пурнăçĕ ытларах мĕнле ӳссе, мĕнле ситĕнсе çитни çинчен каласа панă Татйанă.

Çапла пĕринче:

— Тăлăхтĕн ешĕ, çак тăлăлăх пурнăçа куç тивĕçлĕ пулнишĕн тĕнĕрĕтĕн. Хĕвертăран темĕн вăл, ура пăнăкĕртаса йухакан-сырма шывĕ çине пăхнă май, Тимахви кăкри тĕлне тăйăлса. Шухăшлан-шухăшлатăн та, ахалă мар мĕн... Ахалă мар ӳчăлă-нумай йăнăç пирĕн аттесен, пирĕн пиччесен хĕрĕх пуçĕ. Ахăлтен мар арăслан пек тытăçатытăса çапăçнă вĕсем, йăлăнки йун çăмăлăнах йумăнчен кĕрешнĕ.

Анпĕне ăмăшне-тата тăван пиччешшĕне асăнса хухăлăнăн, тăвăрăпа сывăа-сывăа каласа Татйанă. Вăл каласнă тăрăх, унăн аппăш Тагайпор хушшинче ӳсе тухнă-ши кĕрешĕрĕç, çапăçса пуçĕ хунă пулнă. Вăл паттăрсен вилĕмĕпе вилес сĕрĕ кĕни çинчен калăпа сăмăнне пек командирĕ сыру сырса пĕтĕрнĕ. Çак сырăва илес вулăсласа Татйанăн 16 çула çитнĕ пиччешĕ Хĕрăç Çар ĕçĕне пăхрĕ. — Сук. Кайма вăхăт çитнĕ, 15 минут çеç тăрса пулнă. Ешĕрĕнĕ-и?..

Татйанă çине, умăн тăракан хĕр тантăш çине, вăл çăшăлă-ăшăлăн пăхса илнĕ. Алăне камăллăн чăмăртăрĕ. Вара, ăлăпки пекех, тепĕр ӳкрипчен сывăх сăмса хварăç те, хăй сулĕпе хăварттăн утăрĕç.

— Тинă?!

Пайăнăла ответ пулмарĕ. Тимă, Тимăчка, Тимахви часах ӳсрăм сухалчĕ.

***

Сăвăнма хăçăн пайăх шăлăнса та титленĕнченех Тимахви:

— Пиччеш-и ĕнтĕ — темĕ сăмăнă. Ачасăр-и, ачасăр-и, ăçта-ăçта вĕлернĕ. Татйанăн ăмăшĕ авăнăвăна кăнăçарса макăрнă. Тӳме пулта-райман вăл, хăйĕн савнă ывăлне майăлăласа тăракан палăчсем çине сикнĕ-ларса, пичĕ кӳрĕнне тăрмелесе тăвнă, шăлăпа кăшлама хăтланнă.

Сăкнă ăна та.

Татйанă умĕнчех унăн мĕскĕн ăмăшне пичĕшĕне пĕр каштăранах сакса вĕлернĕ. Сăпăа вара Татйанă 4 çултах сĕм тăлăха тăрăх йулнă. Ăна аслăмăпĕ пăхăнса ситĕнтернĕ. Халĕ те вăл аслăмăпĕне тĕрлех, ĕçĕ сӳртрах çурăнат.

Çак сăмахсене Тимахви йăланах хавхаланса итлемĕ. Кĕçĕр те вăл ака хăй ретлăхлăкăн динозинăнăн стена хасачĕ вăлăн Татйанăна хăйĕн асăлăнĕсене сырса илма хушрĕ. Паллах, пĕр турăх каçаклăсăрах килĕшрĕ Татйанă. Çав вăхăтрах вăл:

— Вара ку та сырса тăратăп, — тесе асăрхатнăрĕ.

Ансăр сукмăкпа татах та чылайăн калаçа-калаçа цыфĕç вĕсем. Кĕçер урай каçинче те сиенсĕрех. Нал хуппипне пырăпне кĕчĕç. Ака асăл урам. Кĕтесĕ. Ака ялăпа сӳрет.

Кĕрсе çаратăпăр-и каштах? — терĕ Татйанă.

— Чи-ха, — терĕ те Тимахви, хыпалаша май, умĕнăнчи сĕлетне кăларса пăхрĕ. — Сук. Кайма вăхăт çитнĕ, 15 минут çеç тăрса пулнă. Ешĕрĕнĕ-и?..

Татйанă çине, умăн тăракан хĕр тантăш çине, вăл çăшăлă-ăшăлăн пăхса илнĕ. Алăне камăллăн чăмăртăрĕ. Вара, ăлăпки пекех, тепĕр ӳкрипчен сывăх сăмса хварăç те, хăй сулĕпе хăварттăн утăрĕç.

— Тинă?!

Пайăнăла ответ пулмарĕ. Тимă, Тимăчка, Тимахви часах ӳсрăм сухалчĕ.

***

Сăвăнма хăçăн пайăх шăлăнса та титленĕнченех Тимахви:

— Пиччеш-и ĕнтĕ — темĕ сăмăнă. Ачасăр-и, ачасăр-и, ăçта-ăçта вĕлернĕ. Татйанăн ăмăшĕ авăнăвăна кăнăçарса макăрнă. Тӳме пултăрай

Парти органĕнĕсен суйлавĕсене йертсе пырас ĕçри бӳрократла пăсăксене хирĕç

ПСК(б)П Ленинград Обкомĕн решенийĕ

ЛЕНИНГРАД, апрелĕн 20-мĕш. ПСК(б)П Ленинград Облаç Комитечĕ ПСК(б)П Псков хула комитечĕ ĕç Оранибенбаум райкомĕ парти органĕсен суйлавĕсене формальнăбӳрократла йертсе пынине сăнчĕн сӳтсе явнă.

ПСК(б)П Обкомĕ хăйĕн ӳстановленнине çăпла палла тунă: ПСК(б)П Псков хула комитечĕне Оранибенбаум райкомĕ парти органĕсен суйлавĕсене конкретлан йертсе пырас вырăнне, весем партком секретарĕн отчотпа докладчĕн „примерлă схемăн" туса, ăна пуçламĕш парти организацисене валеçсе панă.

Сакăн пек практикăна, вăл сиенлĕ тата ĕç сине бӳрократла пăхăнни пулать тесе шутласа, Обком Псков хула комитечĕне Оранибенбаум райкомне партину пуçламĕш организацисене валеçсе панă отчотлă докладăн çав „примерлă схемине" кăйала пуçтарса илме хушнă.

ПСК(б)П Облаç Комитечĕ Мгинск райкомĕн 1938 çулхи апрелĕн 16-мĕшĕнче „Строитель" сăвăрни „Отчотна суйлав пухăнине пăрахăçласси сăнчĕн" йышăннă решенине, вăл тĕрĕç мар решени тесе шутласа, пăрахăçа кăларнă.

Обком Мгинск райкомне çапла йлантарса панă: „отчотпа суйлав пухăнинче самокритикăна пăсса ĕçленĕ пулсан кăна, устава, партири демократине йĕ ПСК(б)П Тĕнкомĕн партин йертсе пыракан органĕсене суйламали инструкцине пăсса ĕçленĕ пулсан кăна суйлавсене пăрахăçа кăларма йăрат, —тенĕ.

(ТАСС).

Джамбул йубилейĕ умĕн

Майăн 20-мĕшĕнче Казахстан халăх йӳрăçни, орденоносĕн Джамбулăн творчествăлăх ĕçĕ 75 çул тултарнине уйăлаççĕ. Çав кун Казак ССРеулăхĕн столицине Казахстан писательсемпе халăх йӳрăçисем тата Советă Союзĕнчи тăвăлла республикăсенчен пурнăçлă ĕç писательсем пухăнаççĕ. Чи ăшшă делегацин Мускаври писательсенчен пырать. Хула совечĕн чапла ларăвĕ хыççăн Казах писательсен сойузĕн членумĕ уçăлать. Членум Джамбул творчествине палла тунă ăатна уçалать.

Сакăнна пĕр вăхăтрах Совет Союзĕнчи хулаесене „акыисен ати" (йӳрăçсен аннĕ) ячĕпе чапла пухусем пулса иртеççĕ. Çак ăата поэт 1936 çулта Алма-Атăра халăх йӳрăçисен ăмăртăвĕнче илнĕ.

Майăн 20-мĕшĕнче Мускавра хĕрлĕ столицăри общественăлă организацисен представителĕсемпе пĕрле писателсен пухăнăвĕ пулать. Джамбул ячĕпе клубсенче, асла шкулсенче, предприятисенче лекцисем, докладсем тата вечĕрсем пулса иртеççĕ. Йубилей кунĕсем тĕлне Мускаври издательствăсем Джамбул произведенийĕсене вырас чĕлхине ултă сборник туса калаççĕ. (ТАСС)

ССР Сойуз орденĕнĕсене пани

Апрелĕн 19-мĕшĕнче ССР Сойузĕн Верховнăй Совет Президумĕн Председателĕ М. И. Калинин йулташ Азербайджан искусствин чи лайăх мăстăрĕсене орденсем панă. Орденсем панă çĕрте Верховнăй Совет Президиумĕн членĕсенчен чылайăшесем пулнă.

Калинин йулташ Азербайджансен М. Ф. Ахундăн ячĕпе тăракан операпа балетăн Государствăн театрне орден парсан, залра хăттăн ăлă çунă: Ленин орденĕ илнĕ театр делегацийĕн ячĕпе опера театрĕн директорĕне Абасăв йулташ кĕске сăмах калана.

ССР Сойузăн Верховнăй Совет депутачĕ, ССР Сойузĕн халăх артисĕ, Гаджибекăв композитор, Ленин орденĕ илсе, çапла калана:

Азербайджан искусствин çӳлелĕвĕсем вĕсем—кукучĕне тунă палла çĕнтерӳсем, вĕсем—Совет Союзĕнчи халăхсен сталинла самахăри искусствине кулăтурă чĕчĕклĕсем. Колхозниксемпе пограничниксем сиенчĕн пыма ĕлкĕрнине чикĕ урлă каçнă шпионсене тытăнă.

Совет чикинне сăхлана çĕрте хăйсене пĕр шеллемесĕр кĕреннешĕн Таджик ССР Республикин Ĕçтăвăкан Тĕп Комитечĕн Президиумĕ Кăдам Мурадпа Ахмат Бобона хисеплĕ грамăтăсем тата халăл парнесем парса наградăланă. Бандитсем вĕлернĕ Наим Бобо семйине пенси-памала тунă.

Чикĕ урлă каçнă шпионсене тытнă

КАНТĂРТИ ЧИКĔ, апрелĕн 19-мĕш. (ТАСС). Нумайăх пулмасть пирĕнне ăнăшшăн пĕр государствăн шпионĕсемпе диверсанчĕсен ушкăнне Совет чикки урлă касса кĕнĕ. Сакăн сиччен пĕлсен, кишлăк Советĕн председателĕ Кăдам Мурад, колхоз председателĕ Наим Бобо тата учитель Ахчат Бобо колхозниксен ушкăнĕне сиĕнчех бандитсене шырама тухса кайнă. Вĕсем бандитсене часах хăваласа çитнĕ. Тытăçса çăпăçнă чухне Наим Бобо вилнĕ. Колхозниксемпе пограничниксем сиĕнчех пыма ĕлкĕрнине чикĕ урлă каçнă шпионсене тытнă.

Йăвăр индустринчи мĕлйун рабочисем техникăлă вĕренӳре

Каçалхи çул социалисмăла ĕçĕн мăстăрĕсен курсĕсенче, техниммум курсĕсенче йăнăр индустри рабочийĕсем мĕлйуна йăхăн çын вĕренмелле.

Çак çулăн вĕренче социалисмăла ĕçĕн мăстăрĕсен курсĕсенчен пĕрремĕш ушкăнне вĕрентĕке кăларнă. Чи лайăх пиллĕр стахановец, вĕренсе тухнă хыççăн, хăйсен техникăлă пĕлӳне тата куçурине лайăхлăхăнах ӳстермелле. Весем пĕтĕмпеле пĕлӳсем те чылайăх илмеле. Весем производствăра йĕртсе пырас ĕçе йышăнмалла.

Çĕр кăмăк промышленнăçенче, сăмахран, вĕсене горцай мăстăрсем, участкăсенче механиксем тата ыт. те пулса ĕçлеме права паракаçсе.

Техминимум курсĕсене кăсăлăхçăсăр рабочисем ĕçĕрен кайсан та ĕçлеме вĕренеççĕ. Колхозниксемпе предприятисенче чи пирвайхи хут тăваççĕ. Вĕсен задачи—стахановăла йухăм кăларнă пĕр-пĕр тапăкăлă ĕçĕн çĕнĕ метăдине вĕренме пулăшасси пулать.

Çĕр кăмăк промышленнăçенче кăмăк кăларас çĕрте цикличăçе вĕренмелле, металлурги промышленнăçенче—аггрегатсен ĕçĕн тата вĕсене йăсании графикне, строительствăна индустринче—комплексла организации процесне вĕренмелле. 1938 çулта çавăн пек курссенче çĕр кăмăк кăларас ĕçре ĕçлекен рабочисем кăна 200 пин çын вĕренмелле.

(ТАСС).

Фашисла интервĕнтсем Испани хресченĕсене çаратаççĕ

ПАРИЖ, апрелĕн 20-мĕш. (ТАСС). Франции Испань агентстви пăлхавçăсем ăшшăнне вырăнсенче нимĕçсемпе итальянĕсем хуçалăнни-не илсе катартат. Кадикс провинцинче, пăлхавçăсен влаçĕ алăинче тăракан çĕрте, вакă ферма хуçисене руре 20.354 сынна хăйсен çĕрĕçем сиччен хăваласа ăана. Весенчен тургса илнĕ çĕрсене Германи сыннисене панă.

Гренада провинцинче 80 пин пăлхавçăсăн рабочисене çĕрен кăларса йăрас хăрушлăх хăратса тăрат. Весен вырăнне Итали чухăн хресченĕсĕм ăшшăнма пултараççĕ. Андалузири ытти тăвата провинцинче: Малага, Кордова, Севилья тата Уельва провинцинче пысăк çĕр лаптăкĕсене Испани хресченĕсенчен тургса илсе, вăл çĕрсене пăлхавçăсем ăшшăнса тăракан вырăнсене пыва Итали Германи сыннисен аллине панă.

Кĕскен

▪▪ Апрелĕн 17-мĕшĕнче Италин тăвата парахутĕ Испаннăри пăлхавçăсем патне танксем тата вăрă хатĕрĕсем илсе ситернĕ.

▪▪ Хубей (Китай) провинцинчи пир-авар ĕçĕнче ĕçлекенсем вăрçра-манăнă салтаксем вăлăн темиçе пин долларлăх тĕрĕвĕрен парнесем пухнă. Парнесене Ханькоури госпитальĕсенче выртакан салтаксем хушшинче валеçсе панă.

▪▪ Парижре „Франции çамрăк хĕрсен Сойузĕн" сиесĕ хупăннă. Вăл Сойуз Франци комсомолне сывăх тăракан сойуз пулса тăрат.

Ват китайĕсен паттăрлăхĕпе хăйнăлăхĕ

ХАНЬКОУ, апрелĕн 20-ш. (ТАСС). Китайăнăн Вĕньвэйпо" хаçаче пĕр палла мар ватă китайăнăй хăйнăлăхпа паттăрла ĕçĕн пĕлес тăватăр. Хаçат çапла пĕлтерет: Японин вăрçа хатĕрĕсем тинĕне пĕр грузовике темĕнле салтавна Наньдао (Шанхай районĕ) патĕнче чарăнна пулнă. Шофĕрсе—японецсем, машинăран аннăкала парăнна пулнă. Çав вăхăтра грузовик патĕнчен пĕр ватă китайĕн иртсе пынă. Грузовик вăрçа хатĕрĕсем илсе каймине курсан, вăл шутласа тăмасăран, горучисен бакне сунăкан спичка парахнă. Çакăн хыççăн грузовик сиĕнчех хăпса илнĕ. Вăл ним ăулмичченех сунса пĕтнĕ. Çапла тунипе ватă китайĕн хăйĕн пӳçне пĕтернĕ.

Майăн пĕрремĕш умĕн

Криворожск бассейнчĕ майăн пĕрремĕш ячĕпе социалисмăла ăмăрту сарăлăкăн пырать. Бассейнри Чубарь ячĕпе тăракан рудникри ни лайăх „Международный Юношеский день" шахтăра 18 кун хушши ĕнтĕ копр сиННе хĕрлĕ çăлтăр сутăнса тăрат. Ăмăртусловинăйĕсем тăрăх çав çăлтăр производствăлă сĕнтĕрӳсем тăвакан кашни шахтăн копр сиННе сутăлать. „Международный Юношеский день" шахтă апрел планне 115 процент тултарнă. Çĕр ытла шахторсем кунсерен икшер-виçшер норма тултараççĕ.

„За овладение техникой" шахтă, копр сиННе те Хĕрле çăлтăр сутăлнă. (ТАСС).

ИЗВЕЩЕНИЕ

На заседание высшей Центральной партийной тройки комиссии партийного контроля при ЦК ВКП(б), имеющее быть 25 апреля 1938 г. в гор. Алатыре в здании райкома ВКП(б) для разбора" апелляции выкликаются следующие товарищи:

1. Самойлов Пармон Самойлович.
2. В. Алгаши, Шумерлинск. р-н, средняя школа.
3. Синельников Александр Михайлович. Алатырь, Жуковского, 76.
4. Мухин Николай Алексеевич. С. Кладищи, Кувакин. р-н.
5. Иванов Лев Николаевич. Алатырь, мехорсовхоз.
6. Гарев Петр Петрович. Алатырь, ул. Ленина, 45.
7. Антронов Борис Федорович. Алатырь, ул. Московская, дом № 93.
8. Вечкарев Иван Иванович. Алатырь, Комиссариатская ул., д. № 67.
9. Аверкиев Борис Яковлевич. Алатырь, ул. III-го Интернационала, д. № 42.
10. Федоритов Илья Власович. Алатырь, Комсомольская ул., дом № 60.
11. Зотов Петр Иванович. Алатырь, Старо-Базарная ул., дом № 14.
12. Чинаев Михаил Николаевич. Чебоксары, Чунашская ул., дом № 37.
13. Демин Тарас Дементьевич. Алатырь, Московская ул., дом № 42.
14. Ткачев Михаил Алексеевич. С. Полибино, Порецкого р-на.

ПАРТКОЛЛЕГИЯ.

ПАРТКОМСЕН СЕКРЕТАРĔСЕМПЕ ПАРТОРГСЕНЕ.

Шупашкар хулинчи парти комитечĕсен секретарĕсен тата парти организатарĕсен, хаçат-журнал сараканă уполномоченийĕсене уйăрмала (уйăрман пулсан). Вĕсене пайан—апрелĕн 22-мĕшĕнче кăçхине 7 сехетре, Сывăну çурчĕн клубне, инструктивлă канашлăва ăамала.

ПСК(б)П хула комитечĕ.

Ответлă редактор Н. М. СЕМЕНАВ.

Джамбул йубилейĕ

Пăсăлăн май уйăхĕнче Совет Союзĕн чи халăхсен казах халăхĕн асла йӳрăçни, 93 çулăн акăн-орденоносĕн, Джамбулăн творчествăлăх ĕçĕ пуçланăранпа 75 çул тултарнине уйăлаççĕ.

12 çулхи ача чухăнах Джамбул, алла комăра тытса, Казахстанăн вĕçĕ-хĕрринче анлă сĕнĕлнĕ тăрăх тухса кайнă. Аудсем тăрах кĕтĕ-ҫыхă тунă. Джамбул çак хушăна вăхăтри сехăтăкĕн тӳме сас пăхăр та асапăн пуçăнăç сиенчен кĕçĕн хускалăк йӳрнине, йурлăна. Çак хăйнăлăхăн сăнĕ-ячĕпе халăх йӳратат. Джамбулăн пуçламăш казах халăхне пăхăнăвĕ—ăна куранни пулăçĕ.

Социалисмăла ĕçлĕ революци казах халăхне пуçне вăларнă хыççăн, Джамбул пĕрлĕх тăван сăрлăк сиенчен йӳрĕçсем пулăшăвĕ тытăнат. Унăн йӳрĕçсем пĕтĕм сăрлăка ăланраха çаланаçĕç.

Çăтăр акăнăн пĕтĕм Совет сăрлăкĕ пекех Джамбул йӳр халăхсен пĕлĕнне те ун сиенчен пуçтăна калаçассăн, йӳрĕçĕ ăнăçлăрах пулать.

Хăварăн ветеран Совет сăрлăкĕ ăарăн ăшшăн общественнăй Джамбул йубилейне интереслă тăрăшса хатĕрленет. СРС Совет писательсен сойузĕ сӳтсе-явăнăпа пĕтĕм Союзăн писательсен сойузĕ Джамбул творчествине, унăн произведенийĕсене тĕплĕн тишкерсе, ăна ăнăçлă ĕçĕсем тăвасшăн.

Джамбул ĕçĕсене ăнăçлă тăвас тĕллевпе Ленинградри Гослитиздат Джамбул произведенийĕсен сборникне—„Пурăçăмăн пиллĕвĕсем" кăларать. Сборника Джамбул ĕçĕсенчен ăнăçлăрах, ăнăçлă тăвăлнă ырă-сывă ăсăнăçсем кĕреççĕ. Сборника Джамбул ĕçĕсене Ленинградри писательсем Скульптăр Андреев Джамбул ячĕпе ăсăнăçлă ăсăнăçсем кĕреççĕ. Сборника Джамбул ĕçĕсене Ленинградри писательсем Скульптăр Андреев Джамбул ячĕпе ăсăнăçлă ăсăнăçсем кĕреççĕ.

Совет Союзĕнчи халăх йӳрĕçсем совет халăхĕ ячĕпе, хăйсем Джамбулпа тăнăçăн тĕлпулăнсем сиенчен йӳрĕçсем, халăлăсем хăваласа. Май уйăхĕнче весем пурте Джамбулăна тĕл пулассăн, йӳрĕçăна хăйсен сĕнĕ йӳрĕçсемпе халăлăсенне—социалисмăла çутă вăхăт сиенчен ăнăçлă йӳрĕçсемпе халăлăсене йӳрласа парассăн.

Узбекистанри халăх халăлăçисем Пудалиев Фазыл тата Шулкан Джамбула чыласа йӳрĕçсем хăвнă. Йудалиĕн Фазыл—пит те ватă—сын. Вăл хăй пек йӳрăçа чыслама хатĕрленет, акăнсен Казахстанра пулмали выступленийĕсем вăл та пулать.

Таджикстра Джамбул произведенийĕсен сборникĕ тухат, унăн „Сталинла Конституци", „Халăх Комиссарĕ Ежов" тата поэмисене т. ыт. те узбек чĕлхи сине кăларăççĕ.

Джамбул сăвăсен сборникĕсем Белоруссе, Украинăра чĕлхине тата ССР Союзăнчи ытти халăхсен чĕлхине те пичет-лесе тухаççĕ.

Джамбулăн чысласа пулмали пĕтĕм ĕçсене Алма-Атăна кусăрласса. Унта мĕн пур тăванăй республикăсен представителĕсем, Ленинградри, Мускаври т. ыт. çĕр-ти писателсен представителĕсем пухăнаççĕ.

Алма-Атăра тухса тăракан „Литературный Казахстан" журналăн май уйăхĕнчи номĕр пĕтĕмпех Джамбул творчестви ячĕпе тухат. Казах Гослитиздатĕлĕстăн Джамбул сăвăсен сборникне кăларат. Джамбулăн „Сын – акăн" ватă автобиографийĕ поэмине выраç чĕлхи сине кусăрласса. Казах ăлемлĕ литературăпа издательствин асăлă акăн произведенийĕсен сборникне—„Йурăçăмăн поэзийĕ" пĕлекине 25 пинлĕ тиражпа пичетлесе кăларат. Вăл сборника 35 сăвăçемпе поэмăсем кĕнĕ. Весем хушшинче—„Ленин мавзолейĕнче", „Пĕр Сталина итлерĕм", „Манăн тăван çĕрпăвăм", „Сталина асăлă сăккун", „Ворошилăн сиччен хывнă поэмă" т. ыттисем те.

„Сойузкинохроника" Джамбул ячĕпе кăтартăласах киножурнал кăларат. Акăнăн чылай сăвăсен сăмахсĕм валăри музыка комписем сырма палăртаççĕ. Джамбулăн йурăçсемпе декламацийĕсене граммофон пластинкисем сине сырараççĕ.

(ТАСС).

Чăваш АССР Сӳрĕç Халăх Комиссариачĕн Сӳрĕçкелӳ пайĕ

сӳрĕçкелӳ ĕçĕсене туса пама йышăнат: сӳр участкинсене-вĕçсе кăтартса парасси, строительствăн валăри сӳртĕсĕр, вырăнсене—сывăса тухасси тата. ыт. те.

Государствăн учреждениесен тата организацисен ушкăнăн ĕçĕсем пур пулсан, 1938 çулхи майăн 15-мĕшĕнчен кайа йулмасăр заявкăсене пилата тата договăрсем тумала.

АДРЕС: Шупашкар хули, Чăваш АССР Сӳрĕç Халăх Комиссариачĕ Сӳрĕçкелӳ пайĕ. Карл Маркс урамĕ, 7. телефон № 2-35.

Чăвашпивейстрочсоюз

Хватерсĕм валăри пурăнмăли суртсем сутăн илет.

Сак адресне пĕлтерилĕ: КАЛИНИН УРАМĔ, 49.

Чăвашпивейстрочсоюз оргбӳровĕ.

Академи театрĕнче

Апрелĕн 22-мĕшĕнче

Вырăсла çĕнтăнăç

ШЕКСПИР

ОТЕЛЛО

(4 пайăла).

Аслă режиссор Г. В. СТРАНСКИЙ лартат.

Талон № 173.

Чăвашвăрманпром тресчĕн Улатăрти автошкулĕ

Чăваш республикинчи пур предприятисене тата колхозсене автоҫуҫлăхсем валăри шкул çак условисем тăрăх шофĕрсем вĕрентсе хатĕрлесси сиенчен пĕлтерет:

1. Автоҫуҫлăх хăйне валăри Улатăрти автошкула шофĕрсем вĕрентсе кăларма кăлăшни сиенчен шкула пĕлтерет.
2. Шофĕр пулма кандитатсем ӳйăрса вĕсене курса вĕренме йăрат.
3. Автоҫуҫлăх çавăн пекех тата хăйне валăри, вăл сыпсем ӳйăрса ăамасăрах, шкул хăй вĕренме илнисенен шофĕрсемхатĕрлесе пама шкула договăр тума пултарат.
4. Курсра чылай уйăх хушши вĕренмелле.
5. Вĕрентĕке вĕренекене материалăна пулăшу парасенĕр пусăне) 1200 тенкĕ тăрат. Çак уҫсран 50 проц. договăр тунă чухне тата 50 процентне заяви пуслапа кунран пуслаа-ипĕ уйăх хушшинче тӳлесе татмала.
6. Курсра 18 çултан иртнисене, сывлăх йĕнчен йăрăхлине, академи пĕлӳхĕ йĕнчен тăвата çул вĕренĕнĕ чухăн пĕлекенсене яшшăрасçĕ.
7. Курса командировкăла ăанисем пурте медицина йĕнчен пăхтарасçĕ, вырăс пĕлхине тата арифметикăна тăвата çул вĕренĕ чухăн испытани тытасçĕ.
8. Командировкăна ăанисем çак документсене кăтартмала.
   1. Паспарт (ăна вĕренме пырсан памала).
   2. Ĕçлекĕ сĕртен ĕç колхозран характеристикă.
   3. Командировкă панă удостоверени.
   4. 6 фото-картăчăл.
9. Пур организацисен те командировкă панă кандитатсене апрелĕн 23-мĕш тĕлне испытани тытма ăамала.
11. Курса ăама командировкă панисене сирĕплетесех, автоҫуҫлăхсем малтанхи хут ыйтсанах, автоҫуҫлăхсемпе договăр тăвасçĕ.

АДРЕС: Улатăр автошкулĕ (малтан 9—10-мĕш М-лĕ вăрман савăчĕсем пулнă-вырăнта).

3—3. **Автошкул.**

Уполномоченный Чувашглавлита № 207. Гор. Чебоксары, Типография № 1 Чувашполиграфтреста. Заказ № 301. 25—94 см. 1—1 п. л.